

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Ing. J. H.**, bývajúceho v B., zastúpeného Mgr. K. H., advokátom, so sídlom v B., proti žalovaným **1/ MUDr. P. K.**, bývajúcemu v B., zastúpeným JUDr. E. H., advokátkou, so sídlom v B., **2/ N.**, so sídlom v B., za účasti vedľajšieho účastníka A., a. s., so sídlom v B., **o náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 5 C 271/1999, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 23. apríla 2009 sp. zn. 8 Co 151/2008, 8 Co 152/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému 1/ náhradu trov dovolacieho konania 410,29 € k rukám JUDr. E. H. do 3 dní.

Žalovanému 2/ a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bardejov rozsudkom z 28. mája 2008 č. k. 5 C 271/1999 – 324 žalobu v celom rozsahu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému 1/ trovy konania na účet právnej zástupkyne 18 364 Sk a vedľajšiemu účastníkovi trovy konania 3 411,20 Sk do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Uviedol, že medzi účastníkmi nebola spornou skutočnosť, že v priebehu liečby zranenia z 5. 4. 1997 (čiastočné pretrhnutie Achillovej šľachy) došlo u žalobcu k flebotrombóze, t. j. trombóze hlbokaj žily na predkolení pravej dolnej končatiny s následnou možnou drobnou plúcnou embolizáciou. Pre toto ochorenie bol žalobca hospitalizovaný na internom oddelení N. od 18. 4. 1997 do 28. 4. 1997. Nesporným bolo tiež, že prekonaná hlboká žilová trombóza zanechala u žalobcu trvalé následky vo forme postrombotického syndrómu prejavujúceho sa

ťahavými a tupými bolesťami postihnutej končatiny pri státi alebo po dlhom chodení. Ide o stav trvalý, ktorý si vyžaduje vyhýbanie sa dlhému státiu, nosenie kompresívnych pančúch a užívanie liekov (venotoník) spevňujúcich cievnu sústavu. Napokon aj to, že zdravotná starostlivosť v súvislosti s liečbou zranenia bola žalobcovi poskytovaná žalovaným 1/ v súčinnosti so žalovaným 2/, ktorej zamestnanec (M. Č.) vykonal na základe žiadosti žalovaného 1/ sadrovú fixáciu dolnej končatiny. Prekonaním hlbokkej žilovej trombózy so zanechanými trvalými následkami prejavujúcimi sa popísaným posttrombickým syndrómom, nesporne žalobcovi vznikla škoda, pretože v dôsledku následkov došlo k sťaženiu jeho spoločenského uplatnenia tak v rovine pracovnej ako i spoločenského vyžitia (obmedzenie možnosti športovania, zábavy a podobne). Vychádzajúc zo záverov znaleckých posudkov (MUDr. P. J. a Lekárskej fakulty Univerzity P. J. Šafárika), podľa ktorých príčinou vzniku komplikácií (hlboká žilová trombóza) nebol zvolený liečebný postup žalovaného 1/, prípadne neodborné alebo nesprávne nasadenie sadrovej fixácie, ale znehybnenie poranenej dolnej končatiny, ako nevyhnutný predpoklad liečby poranenia, škoda vzniknutá žalobcovi tak nebola vyvolaná okolnosťami spočívajúcimi v prevádzkovej činnosti žalovaných, preto títo za škodu v zmysle ustanovenia § 420a Občianskeho zákonníka nezodpovedajú. Vzhľadom na tento záver považoval za nepotrebné zaoberať sa námietkou žalovaného 2/ o nedostatku jeho pasívnej legitímácie v konaní. A v priebehu konania došlo rozhodnutím Ministerstva zdravotníctva SR z 26. 6. 2002 k zrušeniu pôvodnej žalovanej N. bez likvidácie s tým, že všetky práva a záväzky (i neznáme) prechádzajú na terajšieho žalovaného 2/. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Prešove rozsudkom z 23. apríla 2009 sp. zn. 8 Co 151/2008, 8 Co 152/2008 na odvolanie žalobcu rozsudok súdu prvého stupňa (a uznesenie o uložení poriadkovej pokuty) potvrdil a účastníkom konania náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V celom rozsahu sa stotožnil s rozhodnutím prvostupňového súdu a jeho presvedčivým odôvodnením, na ktoré v podrobnostiach poukázal. Konštatoval, že aj s námietkami uvedenými v odvolaní sa súd prvého stupňa náležitým spôsobom vysporiadal. Stotožnil sa so záverom, že v prípade nesprávne založenej sadrovej fixácie, by došlo ku komplikáciám spočívajúcim v otláčenej koži, otláčení priebehu podkožne idúceho nervu v oblasti založenej sadrovej fixácie so stratou jeho funkcie, prípadne zaškrteniu končatiny s následnou kompletnou ischemizáciou končatiny, ktoré nielenže nevyplývajú zo zdravotnej dokumentácie žalobcu, ale ktoré žalobca ani netvrdil. Rovnako záver súdu prvého stupňa, že pri liečbe následkov úrazu bol použitý štandardný liečebný postup tak zo strany žalovaného 1/ ako aj zamestnancov žalovaného 2/.

Námietka, že na minimalizáciu uvedených možných nepriaznivých následkov žalobcovi neboli poskytnuté žiadne lieky, je v rozpore so závermi znaleckého dokazovania, voči ktorému námietky nemal. Za správne považoval aj rozhodnutie o trovách konania. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal dovolanie žalobca. Žiadal ho zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Namietal nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) a odňatie mu možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) tým, že napriek jeho výslovnému nesúhlasu krajský súd pojednával a rozhodol vo veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania. Nestotožnil sa s tvrdením, že s jeho námietkami uvedenými v odvolaní sa vysporiadal už súd prvého stupňa, pretože podľa jeho názoru súdy nevzali do úvahy všetky skutočnosti potrebné na riadne a správne rozhodnutie vo veci, prečo dospeli k nesprávnym skutkovým zisteniam. Trval na tom, že vážne komplikácie ohrozujúce a sťažujúce mu život mohli vzniknúť v dôsledku nesprávnej aplikácie sadrovej fixácie nasadenej zamestnancom žalovaného 2/. Poukázal na výpovede svedkov, hlavne MUDr. A. D. a závery znaleckého posudku MUDr. P. J..

Žalovaný 1/ mal za to, že žalobca neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktorými by sa zmenil skutkový a právny stav veci a postup žalovaných bol správny. Navrhol dovolanie zamietnuť a priznať mu špecifikovanú náhradu trov odvolacieho konania.

Žalovaný 2/ sa k dovolaniu nevyjadril.

Vedľajší účastník navrhol dovolanie ako nedôvodné zamietnuť. Uviedol, že v konaní žalobca nepreukázal nesprávny postup pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti zo strany žalovaných. Tým neunesol dôkazné bremeno pri preukazovaní jedného zo základných predpokladov zodpovednosti za škodu, ktorým je porušenie právnej povinnosti žalovanými.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O. s. p.) alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

Nakoľko v prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa (pričom vo výroku prípustnosť dovolania nevyslovil) je nepochybné, že prípustnosť dovolania z ustanovenia § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. nemožno vyvodiť.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O. s. p. (§ 242 ods. 1 O. s. p.) neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. (t. j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad nedostatku návrhu na začatie konania vo veciach, ktoré možno začať len na návrh, o prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, či o prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným). Takéto vady konania ale v dovolacom konaní neboli zistené.

Z vymenovaných procesných väd je v dovolaní výslovne namietaná vada konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p., t. j., že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Pod odňatím možnosti pred súdom konať v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

K odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom malo podľa jeho názoru dôjsť tým, že odvolací súd rozhodol vo veci (napadnutej na krajský súd 6. 10. 2008) bez nariadenia

pojednávania (23. 4. 2009) napriek tomu, že na výzvu súdu výslovne uviedol, že s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania nesúhlasí.

Dňom 15. októbra 2008 nadobudol účinnosť zákon č. 384/2008 Z. z., ktorý novelizoval Občiansky súdny poriadok, a to aj jeho ustanovenie § 214.

Podľa § 214 ods. 1 O. s. p. (účinného od 15. 10. 2008) na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania a c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

Podľa § 214 ods. 2 O. s. p. (účinného od 15. 10. 2008) v ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

V zmysle § 372p O. s. p. sa na konanie začaté pred 15. 10. 2008 použijú predpisy účinné od 15. 10. 2008, ak nie je ďalej ustanovené inak. Keďže ďalej nie je o možnosti odvolacieho súdu aplikovať ustanovenie § 214 ods. 2 O. s. p. v znení od 15. 10. 2008 aj na konanie začaté do tohto dňa ustanovené inak, krajský súd postupoval správne, keď v danom prípade aplikoval ustanovenie § 214 ods. 2 v znení po 15. 10. 2008.

Z dikcie ustanovenia § 214 ods. 1 písm. a/ až c/ O. s. p. vyplýva, že bez pojednávania nemôže odvolací súd meritórne rozhodnúť veci, ak a/ zistí, že je potrebné na účely správneho skutkového stavu vykonať (zopakovať) dôkazy, b/ súd prvého stupňa rozhodol bez pojednávania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

V predmetnej veci je zrejmé, že odvolací súd sa stotožnil s dôvodmi rozsudku súdu prvého stupňa, teda mal za to, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a o veci aj správne rozhodol, súd prvého stupňa rozhodol na pojednávaní a nejde tu ani o verejný záujem, keďže nejde o vec týkajúcu sa v rôznych súvislostiach väčšieho okruhu osôb, napr. spor týkajúci sa územného celku sídliska a pod. Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd nevyžaduje a ani z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva nemožno vyvodiť, že by sa malo na všetkých súdnych inštanciách pojednávanie vykonať vždy verejne. Ak teda rozhodol súd prvého stupňa na pojednávaní odvolací súd v zásade nemusí nariaďovať pojednávanie. Odvolací súd však vždy môže nariadiť pojednávanie, ak to považuje za potrebné.

Vychádzajúc z uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že odvolací súd postupoval v súlade so zákonom, pokiaľ prejednal odvolanie proti rozsudku súdu prvého

stupňa vo veci samej dňa 23. apríla 2009 (t. j. po 15. 10. 2008) bez nariadenia odvolacieho pojednávania, i keď žalobca na výzvu súdu (pred 15. 10. 2008), či súhlasí s rozhodnutím odvolacieho súdu bez pojednávania, reagoval nesúhlasom. Postup odvolacieho súdu nemal za následok odňatie žalobcovi možnosti konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. Nedošlo k znemožneniu realizácie jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia ochrany jeho práv a právom chránených záujmov, pretože odvolací súd nepostupoval v rozpore s príslušnými procesnými ustanoveniami.

Z obsahu dovolania možno vyvodit', že žalobca namietal nedostatočné (nesprávne) vyhodnotenie dôkazov odvolacím súdom.

V zmysle § 132 O. s. p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 O. s. p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, no táto skutočnosť ešte sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p. Napokon nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, keď je dovolanie procesne prípustné (§ 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O. s. p.).

Pokiaľ žalobca v dovolaní namietal, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav) je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale tiež prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenie žalobcu bolo opodstatnené, ním uvádzané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladali by ale prípustnosť dovolania podľa § 237 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd použil na zistený skutkový stav správny právny predpis a či ho aj správne aplikoval, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. O taký prípad ale v danej veci nejde.

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danej veci prípustnosť dovolania nemožno vyvodit' z ustanovenia § 238 O. s. p. a iné vady konania v zmysle § 237 O. s. p. neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p. ako dovolanie

smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému 1/ vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Dovolací súd priznal žalovanému 1/ náhradu, ktorá spočíva v odmene advokáta za jeden úkon právnej služby, ktorý poskytol žalovanému 1/ vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu 16. 9. 2009 (§ 14 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb). Sadzbu tarifnej odmeny určil podľa § 10 ods. 1 tejto vyhlášky vo výške 403,34 €, čo po pripočítaní náhrady za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu (6,95 €) predstavuje spolu 410,29 €. Žalovanému 2/ trovy dovolacieho konania nevznikli a vedľajší účastník si ich náhradu neuplatnil (§ 151 ods. 1 O. s. p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. novembra 2009

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: